

מדינת ישראל
הכנסת

ד.ט.

פרוטוקול מס' 61/7
מישיבת ועדת הכספים, שנתיימה ביום ג'
ל' בשבט תש"ו (22.2.55) בטעה 8.30

נוכחים:

- י. גורי - היו"ר
- י. פורדר
- א.מ. גניחובסקי
- ח. אריאב
- ש. בז'רנו
- א. סטופ
- ח. רובין
- א. ציזלינג
- א. הרצפלד
- מ. חזני
- ח. למדן
- ק. לוז
- ט. דוין
- ז. טפר

מוזמנים:

- מר ארנון - משרד האוצר
- מר בן-דרור - "
- מר אריאלי - "

הדיון בטעיפי ההוצאה של תקציב 1955/56

סדר-היום:

=====

סי"ר י. גורין

אני פותח את הישיבה.

אנו פותחים היום את הדיון בתקציב
ההוצאה מר ארנון יטלים עתה בדברי המלואים את מה שנכתב ב"דברי
ההסבר".

מר ארנון:

לפני הדיון בסעיפי ההוצאה למיניהם,
ברצוני לספר לכם כיצד עבדנו הונה
על הכנת התקציב, ועל שיחוף הפעולה בין מטרדי הממלה הטונים לבין
מטרד האוצר.

מוקדם יותר מאשר בטנים קודמות, בקטנו
מהמטרדים הטונים הצעות תקציב, בחוזר מסלחנו למטרדים הודענו להם, כי
שר האוצר מעוניין והתקציב הכולל לא יהיה גדול באופן מעשי מהתקציב
הקודם, חוץ מה"גידול הטבעי" שיכול להיות ככל תקציב. נוסף על כך
בקטנו מכל המטרדים טייענו מאמץ להקטין את ההוצאות האדמיניסטרטיביות
 שלהם. לא יכולנו הטנה, ואני חושב שלא נוכל עוד במספר טנים, לתת
 הוראות כלליות מדוייקות לכל המטרדים בקטר עם גודל תקציבם. הקוטי
 הגדול - והוא קיום בכל העולם - הוא, שהטנויים טיסנס ויהיו במסך טנה
 לא כולם טבעיים. אצלנו מרגישים זאת באופן מיוחד, כי הטנויים
 באוכלוסייה ובחנאים הם כל כך לא טבעיים עדיין, טקטיה לנהוג בחוק אחד
 לגבי כל הפעולות בטטחים הטונים. לכן החלטנו לא לתת הוראות כלליות
 לכל המטרדים, אלא לעשות מאמץ לסקול בכל מטרד ומטרד את הצעותיהם
 ודרישותיהם בקטר לכספים, ולכוא לטיקול גם באוצר, על כל פנים לעשות
 מאמץ לכוא לטיקול זה - שבכל מטרד יש ללידה האחרונה אותו ערך. עטינו
 מאמץ לכוא למדה מסויימת של טוויין בהוצאות המטרדים הטונים.

וכדי להגיע למצב הנ"ל, הלכנו בדרך זו:
 קבלנו את החומר מהמטרדים בערך בסוף ספטמבר. אגף התקציבים חילק
 את אנשיו כאחראים למטרדים הטונים בטטח זה, ומדי טבוע נערכה פגישה בין
 כל אנשינו, כדי שתהיה דעה כללית; מה מותר ומה אסור. נוסף על כך
 מונחה באגף ועדה של ארבעה אנשים טטוחו עם כל רפרנט על התקציב טטחוא
 קבל. נוסף על כך, עטינו מספר הוצאות טטנדרדי. למטל, בעד כל מכונית
 הוצאות דלק מסויימות וכד'; צרכי כתיבה, הדפסות וצברים אדמיניסטרטיביים.
 כן החלטנו על מפתח בקטר עם מספר העובדים, ואם לא היו סבות מיוחדות
 לסנות זאת, נהגנו לפי זה.

לאחר שהרפרנט בכל מטרד עבר על התקציב,
 בעזרת נציגי המטרדים, הוא ערך הצעה, עדיין בלי ידיעת המטרד אתו הוא
 עמד בקטר, ואת ההצעה הזאת הוא הביא לוועדת הארבעה, אשר חקרה אותו
 וטאלה על פרטים, מדוע החליט כך ולא אחרת, והוא צריך היה לענות על כל
 הטאלות טטאלו אותו, בבחינת אוצר, בבחינת המטרד, בבחינת אנטי
 אופוזיציה ועוד. אם לא יכול היה לענות על טאלה מסויימת, חזר ובידר
 אותה עם המטרד. לאחר מכן הזמינה ועדת הארבעה את נציגי המטרדים, כדי
 לטמוע את הסבריהם. איין כל זכות, אלא רק טאלות, והמטרד מגן על
 הצעתו. לאחר מכן מתקיימת טוב יטיבה של הנהלת האגף, ואנטי כינאם
 הצעה למטרד מסויים ומתקיים דיון בהנהלה, ואז אנחנו כבר צריכים
 לענות על טאלות. בטלב הזה מתנהל מו"מ בין האוצר ובין המטרדים,
 אם איין באים לידי הסכט, נציגי המטרד מביאים את הבעיות לטר טלהם,
 והוא מטפל בדבר באופן יטייר עם טר האוצר. אם עדיין איין מוסג הסכט,
 מביאים את הבעיות לוועדת הטרים הכלכליים או אפילו לממטלה, וטם
 יסנה ההכרעה הסופית. אני חושב שהטנה נגמר במטרדים רבים הדיון
 בטלב בו עדיין לא טפלו הטרים בדבר.

את דברי ההסבר טאנו מפרסמים אח"כ
אנו מיצרים במסך כל ימות השנה, במסך כל ימות עבודתנו, ולפייהם אנו
עובדים. אנו דורטים מן המטרדים להגיס לנו יותר ויותר מספרים

מעטיים ופחות מקפרים תיאורטיים.

נדמה לי טכדאי להוטיף עוד כמה פרטים
על הדברים טטנינו הסנה. אנו הוספנו בכל מטרד טכום קבוע בקטר עם
מספר המכוניות טיס להם, לגבי הכלאי, אנו מעבירים את הכספים למטק
המכוניות של המדינה, וטם מחליטים לאיזה מטרד יש לתת הידוטים. זהו
מוסד בלתי תלוי, הקופע את מצב המכוניות, ולפי זה מחליפן.

ר.ס.

נוסף על כך, נהגנו הסנה בתקציב בטטה
 סאנו קוראים לה "הסטה של 250". החלטנו כי כל ההוצאות הארגוניות
 למיניהן, של כל המחלקות, תהיינה בהנהלה. בסוף הסעיף הזה אנו מורידים
 הפחתה של הוצאות המחלקות. את הוצאות המחלקות אנו מחלקים לפי מפתח
 מסויים, של מספר הפקידים, או מספר החדרים. סעיף 290 כולל את כל
 ההוצאות הכלליות בסכום אחד - טלפון, שמירה וכד'.
 אמסור עתה פרטים מספר על הסנויים
 שהכנסנו בין החלקים הסונים לגבי הסנה הקודמת. גם פה אמסור את
 האינפורמציה הטכנית בלבד, היות וגם טר האוצר וגם המנהל הכללי
 כבר דברו על הדברים המעשיים. הסובסידיות הועברו מחלק ד'
 לחלק א' וכן גם ההוצאות לעבודות דחק. סעיף הסובסידיות מהווה
 סעיף לחוד בחלק א' של התקציב הרגיל. הוצאות עבודות הדחק נעשו עתה חלק
 מהוצאות מטרה העבודה. כדי לאפשר הסוואה עם הסנה שעברה לגבי התקציב
 ולגבי ההוצאות המעשיות של 1953/4 שנינו את המספרים האלה בהתאם למה
 סאנו רוצים לעשות בסנה הבאה. כתוצאה מזה, במספרים סאנו מפרסמים הסנה
 על תקציב הסנה אין איזון בין החלקים. בחלק ההכנסה בתקציב הרגיל יותר
 קטן הסכום מסכום ההוצאה, והמצב הפוך בחלק ד' - סנה הסנה של 260
 מליון והוצאה של 243 מליון. ענינו זאת, למרות שאפשר גם לסעון איננו
 נותנים בדיוק את ההסוואה אולם רק בדרך זו חשבנו שבאמת אפשר להסוות
 את המספרים של הסנה הסופית עם ההצעה לסנה הבאה. אם עשינו דבר כזה,
 ציינו תמיד את הדבר בעמוד בו מופיע הסעיף, כדי שכל אחד יוכל לראות
 את הסנויים.

נוסף על כך, ישנה תוספת שלישית, הפעם
 כחלק מהחוק, ואלה הן ההכנסות המיועדות להוצאות מותנות.

היו"ר י. גורן:

כל טטה נבחנת על-פי המטרה שהיא מציגה
 לעצמה ועל-פי ההיטגים הבאים בעקבות
 הטרה הזאת. האם אתם יכולים לומר לעצמכם ולנו, שבקצות טטה זו שהנהגתם
 הגעתם לחסכון בהוצאות המטרדים בחלקים מסויימים של התקציב, באופן יחסי
 כמוכן, לסנים קודמות.

מר ארנון:

אם כי קשה לי לדבר על כך, היות ואנו
 עשינו את העבודה, הרי חייב אני לומר,
 שבמדה לא קטנה הגענו לזה. לאחר הסנויים שנעשו בפעם הראשונה בסנה
 שעברה, יסבו אנשי האוצר ומצאו לקויים מלקויים סונים בשיטה, והרבה
 דברים אשר עדיין לא תוקנו. לגבי הסנויים בסנה זו עדיין לא נערך כל
 דיון או וכות באוצר, אבל דעתי היא כי הספר הסנה הוא הרבה יותר טוב
 מקודמו וערך הסנויים לעבודתנו הוא גם כן רב. אתן דוגמה: במספר מסויים
 בקטן תוספת של 6 עובדים בקטר עם פעולה חדשה. בהצעתנו נמחקה בקטה זו.
 המטרד ערער על החלטתנו ולאחר שבדקנו טוב את הדבר, התברר שאנשים אלה
 יכולים להלקח ממספר העובדים הקיים וההצעה הוסרה מעל הפרק. דברים מסוג
 זה אפשר לדעת רק אם נוהגים לפי השיטה של קטר בין חסלום ההוצאות לבין
 הפעולות. ערכו של הספר בבילנו אינו בפרסומו. אנו מקבלים את החומר
 הזה בקטר עם עבודתנו ועם הצורך לבדוק כל בקטה של המטרדים.

א.מ. גניחובסקי:

ברצוני לדעת את המספר המדוייק של
 עובדי המדינה היום.
 אני הצעתי להסציב סכום מסויים לקופות
 גמילות חסדים, ואני מבקש כי עוד היום תבחר ועדת מסנה אשר תבדוק
 את הדברים ותגיע למסקנות בענין זה.

י. פורלר:

בדאית דברי ברצוני לציין כי ישנה
 התקדמות גדולה ולאוצר ולאגף התקציבים
 מגיעות כל המתמאות מצדנו. אולם אני רואה דבר חשוב חסר והוא, שאין
 ידועים פרטים על החברות ההמשלתיות, שביניהן יש כאלה עם תוך של
 למעלה ממאה מליון ל"י. בארצות רבות מפרסמים יחד עם התקציב סקירה על
 דכום המדינה, ואני מציע שתקציב הסנה הבאה יוסיפו גם זאת. שנית,
 חסרה גם סקירה על הכנסות מחובות, כלומר מה ההכנסות הפוטנציאליות
 מהתקציבים הקודמים, כך שנוכל אולי לקחת בחשבון סכומים אלה, כמוכן
 בזהירות.

עובדה היא שכאשר התחלנו לדבר על ההכרח לצמצם את המנגנון, היו במדינה פחות מ-30 אלף עובדים, ואז היה מדובר על פעולה נרחבת של מטורי אלף עובדים. כיום הגענו כבר למספר של 46 אלף עובדים.

היו"ר י. גורר:

אני מציע לא לקיים דיון כללי על מספר עובדי המדינה, אלא נדבר על מספר העובדים

בכל מטרד ומטרד. בסיום הדיון בתקציב נוכל גם לדרוש באופן כללי על הסאלה.

י. פורדר:

ברצוני לתת סתי דוגמאות - אחת, איחוד של גביות מסי הרכוש, ושניה - איחוד הטיפול

בעניני קרקע ברשות אחת.

היו"ר י. גורר:

הזמנו לישיבה את נציגי מטרד האוצר, ומיד נעבור לדיון על סעיפי ההוצאה של מטרד זה. אולם לפני כן עלי למלא חובה כלפי נשיא המדינה. קבלתי ממנו מכתב בקשה למטרתו ואבקש את הוועדה להסיל עלי להטיב לו. הוא כותב, כי טוב מצאו לנכון להקציב לו כמטכורת את הסכום של 9000 ל"י, והוא מבקש לדאוג להקטנת הסכום הזה עד ל-5400 ל"י כפי שהיה עד כה ולהודיעו תוצאות הטיפול. גם בטנה הקודמת היה אותו דבר, ואנו ענינו לו כי רצונו של הנשיא - כבודו ונענינו לבקשתו. חוטבני טאעסה כך גם הפעם.

אוצרה מטכורת הנשיא - 5400 ל"י

א.מ. גניחובסקי:

אני מבקש שמכתב הנשיא יתפרסם.

ח. אריאב:

אני מציע להוסיף את הסכום הנוחר לקרן המיוחדת לרשות הנשיא.

ההצעה לא נתקבלה

אוצר תקציב לסכת הנשיא

מטרד האוצר - 13.700.000 ל"י.

י. פורדר:

ברצוני לסאול בקטר עם טירותים כלכליים בארה"ב. מדובר על כך טרוצים לסגור את המחלקה הכלכלית של הסוכנות היהודית, העובדת יחד עם האוצר בטטח זה. האם יטנה כבר החלטה באוצר לקבל את העבודה הזאת או החלטה אחרת? אבקש גם סקירה על כל ההוצאות. אני חושב טאסון הוא לסגור פעם את המחלקה הכלכלית, אם אין לה תחליף.

ח. אריאב:

מה חייב את הלטכה הראטית של האוצר להגדיל את מספר העובדים, וכהתאם לכך גם את

ההוצאות הארגוניות.

ס. דירן:

בטנה טעברה דובר על הקמת ועדה במטרד האוצר, אשר מתפקידה יהיה לבדוק את יעילות העובדים מבקר המדינה צריכים לעשות זאת. האם אתם באוצר פועלים בטטח זה? דובר גם על כך טאנטי נעשות, ואם לא - למה?

אבקש פירוט של מספר עובדי המדינה, לתפקידים.

ח. אריאב:

קראנו בעתונות כי הלטכה ליעוץ כלכלי מתחללת, וחהיה לטכה ליד מטרד האוצר. מאיזה תקציב יכוסה סעיף זה? אני רואה טבלטכה הראטית של האוצר דוקא הוקטן הסעיף ליעוץ.

א. ציזלינג:

בטעתו הוק מטרד האוצר מפרסם תומר על חקירות פנימיות בטאלות טונות, מבלי טתהיה על זה גוטפנקא רטמיות. עתה חדל תומר מסוג זה להגיע אלינו. על טום מה?

אבקט הסברים בענין הדלק, מה המצב כיום
בטח זה? אני מתכוון לגבי יבוא מכרית המועצות מצד אחד ולגבי ארצות
אחרות מהן מביאים דלק, מצד שני.
הוא הדין ביחס לענין זכיון כתי הזקוק.

ק. לוז:

אני קורא כי המפקח הכללי עוסק בבקורת על
פעולות אגפי מ.ר.ד האוצר ובפיקוח על החברות.
מחלקה זו כוללת 14 עובדים. האם אפשר באמת להגיע לפיקוח ממשי על
החברות במספר זה של עובדים?

א. ציזלינג:

אבקט לקבץ פרטים על הטקעות חברות הבטוח
בארץ, מספרים והסבר על המדיניות.

מר אריאלי:

לטאלתו של חבר-הכנסת פורדר על המחלקה
הכלכלית של הסוכנות היהודית בארה"ב, הרי
עדיין לא הוחלט עלחיסולה. פירוט הוצאותיה בארה"ב נמצא בדף 33 של
דברי ההסבר. אמנם כתוב כי התקציב נשן הוא 9900 ל"י, אבל ישנה הכנסה
של 400 אלף ל"י, כך שלמעשה התקציב הוא יותר, דמי עמלה אטך
מתקבלים מתוך היבוא לפי המענק האמריקני, גובים דמי עמלה לאקרדיטיביס
הנפתחים לביצוע ההשמונות לפי המענק. טירותים אלה לא היו כלולים אף
פעם בתקציב, והשנה עשינו זאת.

מדוע הוגדל מספר העובדים בלסכה
הראשית? בחלק נגרם הגידול על-ידי קבלת עובדים נוספים למפקח הכללי;
הוגדל היעוץ המטפטי של האוצר ב-5 אנשים, ובכך היה צורך חיוני ביותר.
בסוף אפריל עובר מסרד האוצר לבנין חדש בקריה בירושלים וגם זה מחייב
חוספת כוח אדם לטמירה, מודעין וכדף. התוספת הכללית היא 24 איס -
6 במפקח הכללי, 5 כיעוץ המטפטי, 1 במחלקת הדלק והטאר טירותים כלליות.
אטך ללסכת היעוץ הכלכלי, גם כאן אין עדיין
החלטה סופית. ברור כיום שהם יעברו באופן פיזי לבנין האוצר, אבל בעיות
הכפופות למטרד האוצר או חוסר הכפופות עדיין לא נקבעה. לכן אין זה גם
מטחק בתקציב, ואם יחליטו להעביר את הלסכה באופן אדמיניסטרטיבי למטרד
האוצר, הרי יעבירו אותה על תקציבה.

לטאלתו של חבר-הכנסת דיין תהיה התשובה
יותר הרהור" לב, מאטר חסובה ממש. אנו באוצר גף כן בדעה, שהבעיה הזאת
של ארגון ותכנון מרוכז היא בעיה חסובה, ואנו גם כן בדעה שהיחידה
המרכזית הזאת צריכה להיות באוצר, וחיבת להיות באגף התקציבים. היום
קיימת כפילות מסויימת בכך, שמצד אחד כל מסרד וכל יחידה חייבים להגיש
הצעת תקציב למטרד האוצר ולהתדיין על כך ואח"כ להגיש הצעת תקן לנציבות
טירות המדינה - והתקן, כידוע, הוא ההוצאה העקרית. נציבות המנגנון היתה
פעם כפופה למטרד האוצר, אח"כ הועברה כגוף נפרד למטרד ראס הממסלה, וודאי
לא יהיה קל להעבירה בחזרה למטרד האוצר. היום ישנה יחידה לארגון ותכנון,
העוסקת בקביעת תקנים, אבל זה לא נעשה בצורה שחבר-הכנסת דיין דבר עליה.
על זאת צריכה הממסלה להחליט.

היו"ר י. גורי:

בדו"ח מס. 4 של מבקר המדינה בפרק היעילות
נאמר כי המבקר הוציא לפעל בעזרת מסרדו
כמה עבודות נסיון במספר יחידות של טירות הממסלה, לפי שיטה של פישוט
העבודה והטנויים האלה ישמשו נסויים לדוגמה, וטיחידות סונות במטרדים
ממ לחיים טונים ולכו בעקבות הנסויים האלה ויעשו מחקרים פרטיקולרים
בכל מסרד. בדצוני-לשאל, אם מסרד האוצר הוציא למעל נסויים כאלה
בתחומי המטרד.

מר אריאלי:

מבקר המדינה יחד עם נציבות טירות המדינה
הביאו בטנה שעברה מומחה לפישוט עבודה,
ונערכו קורסים. אנו שלחנו 30 איס לקורסים אלה לאחר טעות העבודה,
והתוצאות היו יפות מאד. מנהלי הצוותות, למשל, למדו לנתח תהליך עבודה לפי
4 טוגים טונים, והרכה טיפורים נעשו כתוצאה מכך. נוסף לזה אנו גם
מקיימים את יחידות הארגון והתכנון של מסרד האוצר עצמו - יחידה אחת
מיוחדת למס-הכנסה ושניה לטאר חלקי המטרד. חלקי הקיום עוד היום, יכול
לדעתנו, להיות מתוקן רק אם יחידה מרכזית תפעל במסגרת אגף התקציבים
באוצר, כי טס האפשרות לבדוק ולהוציא מיד מסקנות עניניות, אם רואים קקום
לתיקון.

חוטטני שלכמה מטאלות חבר-הכנסת ציזלינג
לא אוכל לענות, כי הן נוגעות יותר למדיניות, ויש להפנותן למר ספיר.
אני מוכן להמציא את המספרים לגבי הטקעות חברות הבטוח.

אשר למפקח הכללי - אנו חושבים ש-14 עובדים זה הרבה. בנה שעברה החליטה ועדת הכספים על הגדלת מספר העובדים ואנו העלינו אותו, אולם איננו חושבים שבעיית הבקורת על חברות ממלכיות תפטר על-ידי הגדלת מספר העובדים. ישנה שאלה, למשל, של השוואת סכר העובדים בחברות לשכר עובדי המדינה, ישנה שאלה של כוח אדם, אבל ישנן גם בעיות עקרוניות, יסודיות, לא של פיקוח מבחוץ.

היו"ר י. גורי:

עד כמה טאני עקבתי אחר פעולות המפקח, באתי לכלל מסקנה שהפעולה הזאת נעשת בקצב אטי מאד. המפקח צריך לעמוד על המסמר ולחבוע מדי שבוע בשבוע, אם לא מדי יום ביומו, תיחון הלקויים, ובמדה שהמטרד אינו מתקן את הלקויים הוא צריך להתריע על כך בפני טר האוצר, והטר צריך לאחוז באמצעים, לפעמים גם חריפים למדי כלפיו. אינני בטוח שעבודה זו, כפי שהיא חייבת להיעשות, יכולה להיות בכוחו של המנגנון הקיים, ביחוד אם נקח בחשבון שעל המפקח הכללי מוטלים עוד שני תפקידים - פיקוח על המלוות הנז'תנים לגופים שונים, והשני - פיקוח על חברות ממלכיות - עיון במאזנים, סדרי עבודה, אפני ביצוע החלטות, מדת השתתפות נציגי הממשלה, באיזו מדה הם ממלאים תפקידם או לא - כי מבקר המדינה מצביע במקרים רבים על כך שזה הופך פיקציה, שנציגי הממשלה אינם משתתפים בטיבות, אינם מקיימים מגע וקטר עם מטרד האוצר והממשלה לכין האיגודים האלה, כך שיש בו שטח נרחב למדי לפעולה ודומני שאילו ריך המנגנון היה ממלא את כל תפקידיו - לא יכול היה לעמוד בזה בהיקפו הנוכחי.

א.מ. גניחובסקי:

אני ממח על העלאה במספר העובדים במפקח הכללי, ומציע להגדילם עד ל-30.

ח. אריאב:

מבין אני שצריך היה להגדיל את מספר העובדים בלשכה הראשית, אבל מדוע קבלו עובדים חדשים, האם אי אפשר היה למצוא את העובדים הדרושים מבין העובדים הנוכחיים, ולו גם מבין ה"300" אשר האוצר דבר עליהם? חושבני שתפקיד המפקח הכללי הוא מסובך ונעלה. ברצוני לדעת האם נעטה פיקוח על החברות הממלכיות שתחנהלנה בתכלית הסדר, וטהיו רווחים ולא הפסדים.

א. ציזלינג:

מה פירוט ההעלאה במספר העובדים הארעיים? ברצוני לקבל הסבר מדוע ירד סכום הפעולות מדוע בכל שנה מופיעות הוצאות לריהוט? בי עוץ מטנה לשנה?

מר אריאלי:

אני רואה כי אתם נוהגים משקל רב לענין המפקח הכללי. אני רוצה לטעון שאין זה מונופול של המפקח הכללי לפקח על עניני האוצר והממשלה. עבודתו של אדף התקציבים היא גם כן עבודת פיקוח, ועבודה חשובה, כן גם עבודת החשב הכללי ועבודתן של כל יחידות הארגון.

היו"ר י. גורי:

(קורא ב"מנהל ובקורת" את תפקירי המפקח הכללי).
אם המציאות צריכה להיות כפי שהוגדרה כאן, הרי ברור שהמנגנון העומד לרשות המפקח הוא מצומצם למדי. אני אומר זאת מתוך הסתייגות, כי למעשה אינני עוקב אחר פעולות המפקח - מה הוא עושה ומה אינו עושה.

מר אריאלי:

אני רק אומר, שלמעשה בפיקוח על פעולות המטרדים עוסקות יחידות רבות במטרד האוצר, ואני מתפלא מדוע טמה ועדת הכספים את הדגם דוקא על המפקח הכללי, בעוד שאנו באוצר יודעים מה מסוגלת יחידה זו לעשות ומה אינה מסוגלת לעשות. למשל, ענין החברות, יש עדיין חלוקי דעות בתוך הממשלה עצמה למי צריך התפקיד הזה. מה יועיל כאן מפקח כללי, גם יהיו לרשותו חמטה אנשים נוספים? אנו יודעים מה סוג הפיקוח, מה אפשר לעשות ומה אי אפשר לעשות, ואנו מנסים לתת את טווי המשקל הנכון בין היחידות הטונות.

המפקח הכללי, כדי להיות יעיל בתפקידו, צריך לשבת במקום הנמצאים המטרדים, והוא אינו עושה זאת. ישנם עוד כל מיני סיקולים פנימיים, ואני הייתי מאד מבקש מועדת הכספים, שתרשו לנו בעצמנו לטקול בטאלת חטיבותה של הפונקציה הזאת. לא קיימת כאן כאלה טאנו פוחדים מבקורת; האוצר עומד בפני סוגים רבים ושונים של בקורת. אני הייתי מאד מבקש שהבעיה הזאת של לשכת המפקח הכללי, לא תהפך לבעיה עקרונית.

מר ארנון:

הבעיה העומדת בפני כל אדם העוסק בתקציב ובהכנתו למצוא תמיד את החלוקה הנכונה של הפקידות. יש תמיד אנשים הטוענים, מה שתהיה יותר בקורת - יותר טוב, אבל בכל מפעל צריך להיות יחס ידוע בין הכצוע לבין אפטריות המפעל לעשות את הבקורת ואת תוצאת הבקורת. יש כבר קשר עם החברות, גם במנגנון מטרד הפיתוח וגם במטרד החקלאות, דבר אחד ברור: אין מחלקה לכל המנגנון הממלתי, החוטבת שבטכומים שהוקצבו לה היא יכולה לעשות הכל. ואני בטוח שאם יבוא הנה המפקח הכללי, הוא יהיה מוכן לקבל עוד 16 עובדים, כחצעת חבר-הכנסת גניחובסקי, או אפילו יותר. אני מבקש מאד את חברי הוועדה לא לראות רק את הנקודה הזאת, אלא לראות באופן כללי את מדת יכלתנו ואפטריותנו לספק גם את כל היחידות האחרות. ואתן דוגמה: לא יתכן שיוגדל המנגנון העומד לרשות המפקח הכללי, מבלי שירענו בכלל לדרישתו של טר הפיתוח, המבקש הגדלת המנגנון בקשר עם פיקוח על אותן החברות. דבר אחד ברור - שאין לחברי-הכנסת ידיעות מספיקות ופרטים על החברות הממשלתיות, ויתכן שאם נעשה באגף סיכום כמה אנשים מהמנגנון הממלתי מספלים בחברות, ואם נתן הוראות יותר ברורות לכל המנגנון, יתכן שהתועלת בטנה הבאה תהיה רבה יותר.

היו"ר י. גורי:

יש בינינו אי-הבנה מסויימת בענין זה. אף אחד לא הטפיע על ועדת הכספים, שהיא תציע להוסיף עובדים. אנו רגילים לענין זה באופן מיוחד מטעם פטוסי, מטום שהחוק שאוטר בכנסת מטיל על ועדת הכספים תפקיד מסויים - לעמוד כמגע עם מבקר המדינה, להגיש סיכומים והמלצות לכנסת. אם הכנסת מסכמת במספר סעיפים מסויים שכאן טעון דבר מה תיקון, וטם דבר מה אחר, הרי מישהו צריך לפקח כל ימות השנה לתיקון הלקויים הקיימים ולמניעת לקויים חדשים. ודאי שהמלאכה אינה נעשית רק בתוך ריכוז של מחלקת הפיקוח, אולם לא כל מטרד מזדרז לתקן את הלקויים. אני מבין שיש בממלה ובאוצר מכסירים וכלים רבים לדרוש תיקונים ולהפעילם, אבל אני הבינתי שעל מחלקת המפקח הכללי לרכז את המלאכה הזאת. בהיקף הזה טאנו עוסקים בו, זוהי עבודה רבה מאד. אתם חייבים להסביר לנו, לא טאסור לקבל עוד עובדים, אלא שהמלאכה נעשית, ואם אפשר לעשותה טוב יותר, ולכן אין לקבל עובדים נוספים. על כל פנים ברור טאנו לא הוטפענו על-ידי תעמולה בענין זה.

י. פורדר:

המינימום טאנו דורש לגבי החברות הוא, הגשת הפאזונים. איננו דורש זאת מכל חברה קטנה, אלא מהגדולות. אנו בכלל איננו יודעים כיצד חברות אלה עובדות. אני רוצה לדעת איזה הם השטחים העקריים בהם הן פועלות. לדעתי, יש לתת הוראות אחידות לנציגי החברות, ואני מבקש אם דבר זה קיים עתה.

ח. למדן:

מחוץ לחברות הממשלתיות, נכון סכל מטרד, כל חלק שלו ממונה על כך, שהעבודה תהיה יעילה אבל הם המטרדים העוסקים בביצוע, ומטרד האוצר הוא אחראי בעד כל הלקויים של מטרדי הממשלה, ולמעשה נעשה בענין זה עוול. טר האוצר חייב תשובה לא רק בעד המטרד שלו, אלא בעד כל מטרדי הממשלה. מטבע הדברים טגם טר האוצר, כמו ועדת הכספים, צריך להיות מעוניין שתהיה לו חוליה רצינית המונעת את הלוקיים האלה. לי ידוע במקרה טאחד במפקחים מנע שתי פעולות רעות, מקרה אחד של מכירה ומקרה שני בחס לעובד מסויים. דברים כאלה יכולים לקרות, ואני שמחתי כשראיתי העלאה במספר העובדים. על כל פנים, חוטבני שבטאלה זו עלינו לטמוע גם את דעתו של מר פאן.

ח. אריאב:

ראשית, לא פלא הוא שועדת הכספים מתעניינת באופן מיוחד בענין הפסוח היומיומי על ביצוע הדברים. אין זה מפני שמיטהו ניהל תעמולה, אלא אנו מעוניינים שהדברים יבוצעו באופן יעיל בכל המטרדים, ומטום כך גם הועלתה הצעה

של סיקוח כללי על העניינים.

אני מבין שהחשב הכללי דואג לכך, לאחר שהקציב אושר על-ידי הכנסת, שיפעלו במסגרת הקציב. אבל זה עדיין לא עונה על מה שועדת הכספים מעוניינת בו באופן מיוחד. אנו רוצים שתהיה יחידה המפקחת על יעילות הדברים ממש ועל הסרת הלקויים. יתכן שפה הבעיה היא לא הגדלת המנגנון, ולא תמיד מביאה הגדלת המנגנון ליעילות. אבל יש להכניס תיאום בעבודות היחידות הקיימות, תחת סיקוחו של המפקח הכללי. איננו שמים את הדגש דוקא על היחידה הזאת, אלא על העבודה שעליה לבצע. העבודה צריכה להיות מתואמת בין כל היחידות הפועלות בשטח הפיקוח, ואזי יהיה מנגנון גדול מספיק ולא יהיה צורך לדרוש הגדלה. לא קבלתי עדיין תשובה, אם באמת ישנו מיסוהו הנותן את ההוראות המרוכזות לנציגי המטרדים השונים בחברות הממשלתיות; אם הוא מפקח על יעול החברה גם כן ועל דאגה שהיא תהיה גם פרופיטבליה.

ס. בז'רנו:

מוכוח זה אפשר ללמדך שני דברים: כמה חשובה הגדרה מדוייקת לתפקיד של מחלקה מסויימת; היו"ר קרא לפנינו הגדרה הכוללת תפקידים עצומים, וכנראה שאין לזה כל קשר עם התפקידים המציאותיים של מחלקה זו, ומזה נובעים הרבה מאד בלבולים. לא רק בוכות אצלנו, אלא ודאי גם בעבודת המחלקה; ומזה ג' נובע עצם שמן הטאלה על הצדקת קיום המחלקה. אני דוקא אינני נוטה לאותה מסקנה שהגיע אליה חבר-הכנסת גניחובסקי - אני הייתי בודק אם אין מקום לסגור את המחלקה הזאת כליל. שנית, כמה מסוכן להקים חברות ממשלתיות לפני טובעים בחוק ובמציאות את המסגרת הארגונית המחייקת של הסיקוח הממלתי על חברות אלו וקשר הממשלה אתן. אצלנו בחברות אין תקציב, אין להן מאזנים ואיט אינו יודע בכלל מה נעשה בוכן, ואפילו אין הרטימה של לאה של החברות. אני מבקש את מאזני החברות ואני טוען שלא נקבל את התומר כי הוא איננו, ובמדה שנקבל - הרי לא יהיו אלה מאזנים, כי אם קופה. דבר אחד ברור לי - לכולנו יש רגש לא טוב בטטת זה של הבקורת ואינני חושב שבפורום זה נפתור את הבעיה. אינני חושב גם שהמפקח עצמו יוכל להוסיף לוכוח זה. אני הייתי מציע שסדר האוצר ומבקר המדינה ינסו לעורר את הטאלה ולהתעמק בה יותר בהסתתפותנו - הקטר בין הממשלה לבין החברות הממשלתיות.

מר אריאל:

לטאלת חבר-הכנסת אריאב, מדוע אין מוטיפים את העובדים הדרושים לאוצר מתוך ה-300 הכלתי יעילים, הריני עונה כי אלה הן שתי בעיות נפרדות. היוזמה בעניין העובדים הכלתי יעילים באה מסר האוצר עצמו, אולם הבעיה אינה נפתרת במהירות: יש בעיות של פנסיה, פצוים, או אפשרות לסדר אנשים אלה בעבודה אחרת; אנו מקווים לסיים מבצע זה תוך שנהיים. אשר לעובדים הארעיים, אנו מתחילים מבצע חד-פעמי של סידור הארכיב של האגף למשבע-חוד, המונה 55 אלף תיקים, מהם 20 אלף מתים. מכינים מבצע תוך חדש ימים לעבור על כל התיקיה ולהוציא את התיקים הכלתי פעילים; יש צורך בטלוטה אנשים לזה, ואין תקציב, לכן בקטנו באגף התקציבים טכום מסויים לעבודה ארעית. בקטנו טכום הרבה יותר גדול וזה מה שקבלנו - נצטרך להסתפק בזה. כאשר הפעולה נגמרת - מטחררים את העובדים. תקציבים ליעוץ. אנו מזינים הטנה טב את ד"ר כלוך לחדשים. הוא בא על חשבון האו"מ, אבל גם לפי סידור זה הנצאותיו חלות עלינו. יש לנו כיום מומחה למס-הכנסה בירושלים, ותקציב זה של 20 אלף ל"י מיועד לכסות את הוצאות המומחים טכבר הזמנו ושעומדים אנו להזמין. אשר להטקעות בריהט, תקציב זה לא ייעלם אף-פעם. זוהי הוצאה טנתית קבועה - תיקונים, חידושים וכו'.

א. הרצפלד:

האם בהעברה לבנין החדש לקחו בחשבון את החכניה של אולמות גדולים, ביחוד שמחלקות העוסקות בעניינים המחייבים קבלת קהל?

מר אריאל:

חשבנו רבות על הבעיה הזאת וגם אנו רוצים מקסימום אולמות ומינימום חדרים. לא הצלחנו במאה אחוז, אלא רק במדה מסויימת.

(המסך היטיבה - רטמה אד.)

ועדת הכספים
22.2.55

לפני-כן רשמה רש.

מד.

ד"ר ארנון:

בבנין החדש של החברה יהיו שני כניסות לקהל, והמוצר שביע להעסיק שני פקידים סודיעין. מגף התקציבים טוען כי יש להסמך בפקיד אחד, מולם עם הוועדה ספליצה על שני פקידים תהיה בשנה הנחה תוספת של פקיד אחד למגברון המוצר.

0511 - מגף התקציבים - 89,300 ל"י

א.מ.ג. גבוהובסקי:

"הענקות להבראה ונוכס" - 70 ל"י; למי נועד סכום קטן זה?

ש. בן-רנן:

"ביטוח לאומי ונס מקביל לקופו"ח" - ביזה בחוזה?

מר אריאל:

2,7% מס מקביל ו- 2,4% - ביטוח לאומי. 1% משלם העובד. ב"דברי ההסבר" עמוד 47

יש פירוט של הסעיף.

א.מ.ג. גבוהובסקי:

למה נועד הסכום של 6,830 ל"י בסעיף 290 - הוצאות כלליות?

הכוונה לבית-המספר?

301 - הדרכה והשתלכות לעובדים - האם

מר אריאל:

לבית-המספר יש סעיף מיוחד.

א.מ.ג. גבוהובסקי:

מדוע מיי-אפשי לאחד זאת עם בית-המספר?

היו"ר י. גורן:

חושבני כי מני יכול לומר על דעת ועדת הכספים, כי הוועדה פלטה הערכה לעבודת ההכנה של התקציב לשנת 1955/56; זוהי טלחה נחה. העבודה בשטח זה הולכת ומתקדמת מדי שנה בשנה וכמעט מתקרבת לשלימות, ומין כל ספק שצורת הכנת התקציב מקילה בהרבה גם על הכנסת וגם על עבודת הוועדה.

מר אריאל:

הסכום **ענועד** להבראה ונוכס מוקצב באופן כללי ומתחלק בארבעה לפי מספר העובדים בכל יחידה. מגף התקציבים טהורה יחידה קטנה, ולכן גם הסעיף הוא קטן.

מר בן-רנן:

השנה הוקצב סכום של 100,000 ל"י להענקות להבראה ונוכס בכל משרדי הממשלה. הסכום חולק בין היחידות השונות לפי מספר העובדים, וביחידות - לפי הוותק של העובדים ולפי תור מסוים. עובד שמושרה לו זכות זו, ראוי לצאת ל-7 ימי נופש ולקבל סחציה הוצאותיו עד למכסימום של 40 ל"י. הסכום שהוקצב כאן אומר כי השנה יוכלו לצאת שני עובדים ממגף התקציבים לנופש.

ש. ולין:

האם נוהג זה קיים גם במוסדות אחרים?

מר אריאל:

מרגון עובדי המדינה טוען בגד הממשלה על הקצבת סכום קטן מדי, כיוון שמוסדות אחרים משתתפים בסכומים הרבה יותר ניכרים.

א.מ.ג. סטופ:

מה אומר הסכום של 1,100 ל"י בסעיף "פקידים נדרשים"?

מר אריאל:

מגף התקציבים יש רק פקיד נדרס אחד.

לחבר-הכנסת גבוהובסקי רוצי להשיב, כי ההוצאות הכלליות כרוכות עם הכנת התקציב, והסכום נועד למטרה זו.

ש. גז'רנו:
כאשר יצרן סוסר לסוכן, והסוכן סוסר
לסיטונאי, הסיטונאי לקטעונאי והסוכן
לצרכן - האם עבור כל ארבעת הפעולות הללו צריך להטביע בול?

א.מ. גנחובסקי:
הצעת סיעת הסוּעל המזרחי היא כי במקום
10 ל"י יבוא הסכום של 25 ל"י, ובמקום
50 ל"י - 100 ל"י.

מה דינו של יצרן הסוסר סוּעל לצרכן
במסערת סוכן?

א.מ. ציזלינג:
רצוני להגן על עניני המגזרות השיתופיות
שהמסקים המושביים. לפי חוק זה הרי כל חשבון
ש"תנובה" תשלח לאגודה השיתופית יטא בוליים, והוא הדין בקשר לחשבון
שהאגודה השיתופית תשלח למתיישב חבר המושב.

הצעתו היא טרזיקת-לכת, אני מציע שכל
הטרנסאקציות הללו של סיווק תוצרת הקלמית יהיו פטורות מסט בוליים.
אם ההצעה לא תקבל - רצוני להגן לפחות על חברי המושביים.

ד"ר לנדאו:
כאשר "תנובה" שולחת חשבון, זוהי סכירה,
מה שאין כן כאשר האגודה שולחת חשבון
לחבר.

א.מ. ציזלינג:
לגבי המתיישבים החדשים - הסידור הוא כי
"תנובה" קונה את התוצרת במקום, וזה סוסר
כי החשבון יצטרך להיות עם בוליים בו במקום.

א.מ. סטופ:
הוועדה לא קיבלה כל החלטה לנקוט בסכום
לגבי ענין השירותים, אלא השפירה זאת
אם רוצים לקבוע כמין סכום של 10 ל"י -
לשך האוצר ולוועדת הכספים.
יש להחליט על כך קודם לכן.

כן אני מציע כי במקום הסכום 50 ל"י
ייקבע סכום של 100 ל"י.

היו"ר י. גורי:
בסעיף נוסף כי עבור חשבון של פחות מ-10 ל"י
אין כל חובת בול, ועל/ודאי שאין ערעור.

ח. מריאב:
לחבר-הכנסת ציזלינג רצוני לומר, כי מתיישב
אינו סיטונאי לפי חוק זה. סיטונאי הוא האדם
הקונה מהייצרן ומסוכר לקטעונאי, ולכן "תנובה" היא סיטונאי ולא המתיישב.
הוא הדין לגבי יצרן.

היו"ר י. גורי:
לפי הגדרה זו אינני חושב שיש לראות
יצרן כסיטונאי.

מר הביג:
לפי ההגדרה של המושב "סיטונאי", הרי
כל יצרן הוא סיטונאי אלא אם הוא סוסר
תוצרתו ישר לצרכן.

ח. מריאב:
אם שהגדירו לא הבינו את כוונת הוועדה,
והוועדה התכוונה שמתיישב לא יחשב כסיטונאי
והוא הדין לגבי יצרן, יש להתאים את הכוונת הוועדה.

אשר לסכום של 10 ל"י, לדעתי אלה כמין
טעות. אמרנו בפירוש שלא ניסא לזיכוח מה יהיה הסכום המינימלי, אלא
אשר האוצר יפרטט צו, בדון עליו בוועדת הכספים ונקבע.

אני מציע במסך פורמלי לא להכניס לכמין
את ענין ה-10 ל"י, וכן לנסח "עם קבלת המחיר" ולא "לפני קבלת המחיר".

גד.

היו"ר י. גורי:

אם מתיישב סוכר מפרז נדמתו לצרכן - הוא פטור; אין רובים זאת כמכירה. אם הוא סוכר את תוצרתו ל"תנובה", עדיין אין זה מקט של מכירה. רק כאשר "תנובה" סוחרת את התוצרת לקטעונים או הטיטונאי, בחשבון פעולה זו למכירה. טבל מקום אין להטיל בשלב זה, שאם יישב סוכר את התוצרת ל"תנובה", חובת הטבעת בול.

בדרך-כלל אין הסתייגויות סוכרים מפרז נדמתם ישיר לצרכן, ונשאלת השאלה מתי צריך לראות את הפעולה של סטירת פרי הנדמה כמקט של מכירה. נקודה זו יש להבהיר. מני חשבתי כי לפי הנוסח הקיים אין לראות את פעולת משלוח התוצרת למוסד השיווק כמקט של מכירה.

מר הניג:

הדבר תלוי ביחסים שבין החקלאי והתגודה היא השיתופית, ובין התגודה השיתופית לבין "תנובה". אם העיסקה/בין החקלאי לבין התגודה השיתופית, אזי ברור שהוא סוכר לה את תוצרתו; אם התגודה לוקחת ממנו ותוצרתו במרוכז את התוצרת ל"תנובה", התגודה אינה אלא שליח.

ש. דיין:

אין הבדל בין מוסד לקבוצ לגבי שיווק התוצרת, כולם משווקים במסגרות "תנובה" ואינם סוכרים אלא סוחרים לה כסוכן למכירה. מתנהל משא ומתן לגבי ההתיישבות החדשה, אשר איננה רגילה לפטור תוצרת למוסד משווק, כי היא תמכור את התוצרת ל"תנובה" ולא תמטרנה לה כסוכן. הדבר טרם הוכרע.

היות וקיימנו חלטה לשחרר את ההתיישבות החדשה מסטים במשך חמס השנים הראשונות, מני מניע כי הסדר זה יחול גם לגבי פטור מסס בולים, וזאת מתוך הנחה שבמשך חמס השנים הם יגיעו להכרה ציבורית אחרת וינהגו כפי שבנהגו כל ההתיישבות.

ק. לוז:

"תנובה" אינה מכירה ביצרנים בודדים, ולה יש ענין עם תגודות שיתופיות. קבוצ הוא מפילם תגודה, ואילו חברי המושבים חייבים להתארגן בתגודה למסירת תוצרתם. המושב כולו הוא המוסר את התוצרת.

מר הניג:

האם התגודה קונה ממנשי המושב?

ק. לוז:

היא מרכזה את התוצרת ומוסרת אותה ל"תנובה".

מר הניג:

המכירה היא מהיצרן לקונה של "תנובה". אם המוסד המשווק סוכר בשם עצמו, פירוש הדבר שתי עסקאות החייבות במס; אם הוא סוכר בשם היצרן - הרי זו עסקה אחת.

א.ט. גנחובסקי:

לי ברור שיצרן המוכר לצרכן דרך סוכן - פטור, והסוכן הוא החייב. מני מניע לפטור כל יצרן מסס בולים.

היו"ר י. גורי:

המחרים מרמרים שעל התוצרת הטגיעה מהיצרן לצרכן דרך חוליות ביניים, יש להטיל רק פעם אחת חובת חשבון ובול. לפי ב.מ.ת. של חבר-הכנסת גנחובסקי יש לפטור את היצרן מחובת בול בכל מקרה.

מר הניג:

החוק פוטר את היצרן מחובת בול אם הוא סוכר ישיר לצרכן.

ג.ד.

היו"ר י. גורני:

אם ועדת הכספים מטכמת שעל כל תוצרת, היינו הן כמה חוליות הינו עוברת, מטילים פעם אחת חובת חשבון וכול, אזי נשאל את חברי החוק במיזם שלב, לפי דעתם, יותר הכליתי להטיל חובה זו ועל מי להטילה.

ד"ר לנדמן:

אם עקיפין הינו כמס ישיר. במס ישיר אפשר לעשות סייגים את מי לשחרר, מה שמין כן במס עקיפין על סחורה הנמצאת בתנועה. אם ועדת הכספים תחליט לשחרר את הסקור בכל התנאים, החוק לא יוכל לפעול. הנסיון מוכיח כי אם אין יודעים במקור מה היתה הסחורה, אין גם יודעים מה נעם כמה מס צריך לשלם וטי צריך לשלמו.

לעומת זאת בני סביעך היות ויש לנו תקדים כזה לגבי המגודות החקלאיות בהתיישבות, כי רשם המגודות יכול לסייג מיזם מגודה פטורה מסס בולים, והיא טובלת חרות אשר טופיעה על סמכיי המגודה - לקבל את הצעתו של חבר-הכנסת דיין לסייג באופן כזה את המגודות השיתופיות של החקלאות הצעירה במשך המש השנים הראשונות.

מסדר המוצר מתנגד להצעה שהחקלאות תהיה פטורה. המס חל על כל אחד ואחד, ולא יתכן שבעת בענין מס זה, שהוא בסוף למדי, סייגים לגבי החקלאים.

בני סביע לכן לא לשנות סחורות החוק, ומה יש צורך לעשות סתם להתיישבות הצעירה, יש דרך משפטית לכך.

אשר לבעיית מי-הכללת המינימום של 10 ל"י, ההצעה מינה מתקבלת על דעתי כי לא יתכן שוועדת הכספים תטיל מס. אם לא יימסר כמון 10 ל"י, אם לא נסייג זאת כמון, יצא שהשר יבוא בהצעה להטיל מס על לירה אחת. היות וברישט מדובר על 50 ל"י, בהכרח יש לסייג את המיפא ב- 10 ל"י.

א. הרצפלד:

אין לנו צרכים לערוב את שני המושגים של "מכירה" ו"מכירה", ומה נבאיר אותם בחוק ארי פתרנו את בעיית הפרט. אם גם פוסטלים שמאשר הפרט מוכר בעצמו ישר לצרכן הוא פטור - הרי יכול הדבר להביא את דעתנו.

ש. בנ'רנו:

יש כמון כמה דבריה שלגטרי לא ברורים לנו ועלינו להבהירם, ולא להשאיר לשופט לקבוע מה היתה כוונת המחוקק. היום אחר ד"ר לנדמן, כי כאשר "תנובה" בותבת חשבון לקבוץ, עליה להטביע בול - ויש להבהיר בקודה זו. הכלל הייתי רוצה שיהיה לנו ברור מה זה "מכירה": האם העברת סחורה בצורה זו או אחרת ספתישב למגודה שיתופית ומגודה שיתופית ל"תנובה", פעולות אלו בפירוש אינן מכירות, גם לאחר קביעת המחיר הטופי - או שהן בבחינת מכירה? אם התשובה תהיה שזו מכירה - האם כוונת הוועדה היא שיש להטיל חובת בול בכל השלבים הללו אם לאו? על השאלות הללו עלינו לתת תשובה ברורה. מה שנאמר כאן לגבי סתישב חל על יצרן כי גם הוא מוכר את סחורתו במטבעות סוכן - האם זו מכירה אם לאו, האם רוצים להטיל על פעולה זו מס גם לאו?

האם הוראות סעיף קטן (ו) אלוה גם על מכירת חטרי-גלם לייצור ליצוא? בני סביע כי בשחרר כל סחורה המיועדת ליצוא, גם כאשר זה חטרי-גלם המיועד לייצור לשם יצוא.

א.ס. גנחובסקי:

בני סוכן להעניק את כל ההנחות להתיישבות הצעירה, אבל אינו סוכן לפטור אותה מסס החל על כולם. בנדון זה אין לעשות יוצא פן הכלל. לעומת זאת בני סביע כי נקבע כלל, כי כל יצרן פטור מסס בולים, ומשלכיה אותו רק בשלב האחד - כאשר התוצרת מגיעה לצרכן. אם הסחורה מגיעה במטבעות הסוכן - ישלם הסוכן; אם דרך הקמעונאי - ישלם הקמעונאי.

ג.ד.

א. ציזלינג:
אני מציע למחוק בסעיף 75(א) את המלים "הנושא בולים כדין", וכן למחוק את סעיף 2. אני רוצה בטעם בולים מטעמים בו שום יחס למסוי עקיפין, שגם לגביהם יש ויכוח על פי צריך להטיל אותו גבוה ועל פי יותר בסוף. סעיף 2 נוסף כי לגבי סחורות שעליהן שולם מס בלו יהיה שיעור מס יותר נמוך, ובלו מסילים על סחורות שהן סחורות.

אם הצעתי זו לא תתקבל, אני מציע באופן אלטרנטיבי להוסיף סעיף קטן האוסר:

"סחורות סעיף זה לא יחולו על חשבון שניתן על-ידי יצרן חקלאי בקשר לשיווק תוצרתו חקלאית ולא על חשבון שניתן על-ידי גזרה שיתופית המשוקת תוצרת חקלאית".

הצעתי האלטרנטיבית בסעיף 2 - במקום לא תתקבל ההצעה למחוק את הסעיף - להוסיף אחרי המלה "בלו" את המלים: "ועל כל תוצרת חקלאית". אין להטיל מס יותר גבוה על סחורה שלא שולם עליה בלו, היינו; על סחורה שאינה סחורות.

ח. למדן:
כולנו בדעה שיש לשלם את המס רק בשלב האחד, ולא חשבו את הסחורה עוברת כמה ימים, שהייצורן לסוכן ומסוכן לקובה.

אני סוכרחה להתנגד להצעתו של חבר-הכנסת גנחובסקי לפסוק את הייצורן בכל התבואות והמקרים, כיוון שיש יצרנים המספקים תוצרתם למסודות בכטולות גדולות כמו- לבתי-חולים, לבתי-ספר וכדומה, ואת אלה אין לפסוק מהמס. כוונת החוק לפסוק יצרנים קטנים ולא לומר שייצורן פסוק לאורך כל החזית. אני מציע להבהיר זאת בחוק.

ש. בז'רנו:
אני מציע להגדיר בחוק את הסוכנים "סוכן" ו"מסוכן".

ח. רובינא:
הצעתי הרשונה היא שיהיו שני חוקים, האחד ייקרא "חוק קביעת חובת פתח קבלות - חס"ו - 1955", והוא יכלול את האסור בסעיף 1, והוא יהיה צורך - גם את האסור בפרט 40. והשני ייקרא: "חוק לתיקון פקודת מס בולים". אני סבור שאין לקבוע חובות סטטוטוריות במסגרת של פקודת מס בולים.

אשר לסעיף 75(א), אשר יהיה הסעיף הראשון בחוק שאני מציע, יוכנסו בו התיקונים הבאים: (1) בכל מקום שבהצעת הכנסלה נופיעים 50 ל"י ו- 10 ל"י, אני מציע לכתוב: 100 ל"י; (2) במקום המלה "לפני" תבוא המלה "עם"; (3) בכל מקום שנאמר "חשבון" תוחלף המלה ל"קבלה".

אני מצטרף להצעתו של חבר-הכנסת ציזלינג למחוק את המלים "הנושא בולים כדין".

הנוסח שאני מציע יהיה כזה:
"טיטובאי הסוכר סחורה במסגרת התעסקותו כטיטובאי, בטכום של 100 ל"י או יותר, וכן אדם הנותן שירות מהשירותים אשר המוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת יקבעו בצו, תמורת סכום של 100 ל"י או יותר, כפי שיקבע בצו, אינו למסור לקובה או לפקבל השירות עם קבלת המחיר או התמורה, או חלק מהם, קבלה בה יצויינו הפרטים הבאים: (1) שם הסוכר או הנותן השירות ומענו; (2) הייצור הסחורה או השירות; (3) מחיר הסחורה או תמורת השירות; (4) שם פקבל השירות או הסחורה.
בסעיף קטן (ב) אני מציע להוסיף:
"אך למעט יצרן חקלאי לגבי תוצרת חקלאית, ובגזרה שיתופית העוסקת בשיווק תוצרת חקלאית לגבי תוצרת חקלאית".

נת הצעת על החלטת המלה חשבון בקבלה
להתקבל, מציע להוסיף בסעיף (ג) : חשבון , למעט תקודת פלוגה על
תוצרת מקלמית.

אני מציע לפחוק סעיף קטן (ג) כי לדעתי
הוא סיוטר. לפי סעיף זה יוצא שיש בו צעור כמה פעולות ביום אחד, והמיש
לא ידע בבקר שחור-הצהרים יעשה פעולה חזרה ולא'הדביק בוליה בהתאם
לכך, אזי הוא עבר עבירה וצריך להטיל עליו קנס.

לי ברמה שמיין להסמיר את סעיף (ד),
אשר עלול רק לגרום להסודות רבות טנד, כפי שהוא פנוסח. אני מציע
שתובה הכוונה בחוק, או שהתקנות יותקנו במישור ועדת הכספים.

אני מציע, כתוספת לסעיף (ה), את הסעיף
הבא אשר בו ייאמר : עבירה לפי חוק זה מתיישבת חוך שנה לאחר שנעברה.

כן אני מציע סעיף נוסף הפוקר :
במידה שבכל חוק אחר הוטלה כבר חובה של חתן קבלה בו חתן חשבון -
לא תחול חובה על-פי חוק זה.

בחוק השני אני מציע לפחוק את התוספת
"חשבונות", ואם יוחלט להסמירה - מציע באופן אלטרנטיבי , כי במקום
שנאמר "50 פרוטה" ייאמר - "25 פרוטה".

היו"ר י. גורי:

אבקש את חברי החוק שיטבירו או יגדירו,
לאור הוויכוח, מה זה "קונה" בן "מקבל שירות"
ויביאו לנו נוסח מתוקן.

אנו בקיים את ההצעה בישיבה הבאה.
הישיבה בעולה.

הישיבה בעולה בשעה 14.45.